

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus 2020

Sisältö

Melkoista muutosta – ylituomarin katsaus	3
Hallintoprosessiin lisää vuoropuhelua	4
1. osasto: COVID19-pandemia näkyi myös hallinto-oikeuden valituksissa	5
2. osasto: Poikkeuslupa susilauman ampumiseen herätti keskustelua	8
Digiloikka tapahtui ja asiointi sähköistyi	11
Väki vaihtui kansliassa – kiireestä selvittiin yhteishengen avulla	13
Lainkäytön taustaa ja tapahtumia	15
Lausunnot	18
Johtamiseen kiinnitettiin huomiota	19
2020 annetut Finlex-ratkaisut	20
Tilastotietoja	25

Toimitus	Tanja Hynynen Anna-Kaisa Marski Mikko Pikkujämsä Anne Tiainen Marja-Riitta Tuisku Tanja Valkonen	Ulkoasu ja taitto Taittopalvelu Yliveto Oy Painopaikka Hansaprint Turenki, 2021
Valokuvat	Matias Partanen Valokuvaajamestari Reijo Koirikivi / Studio P.S.V hallinto-oikeuden kuva-arkisto	
Kannen kuva	Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden toimitilat sijoittuvat Oulun monumentaalikeskukseen, joka levittäytyy tuomiokirkon ympärille ja jonka rakennuskanta kuvastaa kaupungin roolia historiallisena hallinto-, koulu- ja liikeyksikönsä. Kuva: Matias Partanen	

Melkoista muutosta

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden muutosten vuosi 2020 on takanapäin. Niin kuin tästä vuosikertomuksesta on luettavissa, suuriin muutoksiin kuuluivat organisaatiouudistus, jossa lainkäyttöosastojen määrä väheni neljästä kahteen, koronapandemian siivittäminen digiloikka ja etätöiden laajentuminen sekä siirtyminen uuteen asiantuntijajärjestelmään Haipaan. Korona toi ratkaistavaksi myös suoraan siihen liittyviä oikeudenkäyntiasioita. Pohjoisen arjessa kiinni oleva työskentely näkyi hyvin esimerkiksi sellaisissa jutuissa, joissa oli kysymys kiinteistövero- ja kaivostoiminnan yhteydessä tai susilauman ampumiseen myönnetystä poikkeusluvasta.

Koronapandemia jatkaa tätä kirjoitettaessa edelleen. Hallinto-oikeus on selviytynyt sen keskellä toistaiseksi hyvin. Ratkaisutoiminnalle asetetut määrälliset tulostavoitteet saavutettiin vuoden aikana vähintäänkin tyydyttävästi.

Vaikka rutiinit kyettiin hoitamaan ja etätöihin opittiin, taiteilu pandemian keskellä väijäämättä hidasti toiminnan muunlaista kehittämistä. Kertomusvuoden alussa tuli voimaan uusi hallintoprosessilaki. Uusi laki ei muuta sitä perustaa, jonka varaan oikeudenkäynti hallintotuomioistuimessa rakentuu, mutta tarkoituksena on selkeyttää oikeudenkäyntiin osallistuvien asianosaisten ja viranomaisten sekä tuomioistuimen omaa roolia. Työ tämän sisäistämiseksi ja tarvittavien käytänteiden luomiseksi on kesken.

Hallinto-oikeuden tärkeä tehtävä ja uusi prosessilaki ovat omiaan alleviivaamaan tuomioistuimen ja ympäröivän yhteiskunnan välisen vuoropuhelun tarvetta. Osapuolten aseman

vahvistaminen hallintoprosessissa edellyttää väijäämättä sitä, että hallinto-oikeuden toimintaa tehdään entistä tunnetummaksi. Tätäkin korona on vaikeuttanut. Pyrkiköön tämä vuosikertomus osaltaan paikkaamaan puutetta. Seuraavilta sivuilta avautuvien kuvien ja tekstien kerromme toiminnastamme oikeusturvan toteuttajana julkisen vallan ja Pohjois-Suomen ihmisten ja yritysten välisessä suhteessa.

Mikko Pikkujämsä
ylituomari

Hallinto-oikeuden kokoonpano valmistautumassa lastensuojeluasian suulliseen käsittelyyn etäyhteyksiä hyödyntäen. Kuvassa vasemmalta asian esittelijä Elisa Hämäläinen, kokoonpanon puheenjohtaja Minna-Greta Martti, tarkastava jäsen Jari Kostilainen sekä asiantuntijajäsen Manu Kitinoja. Kuvassa videolaitteiston äärelä myös informatikko Tiina Autio (selin)

Hallintoprosessiin lisää vuoropuhelua

Vuoden 2020 alussa voimaan tullut uusi menettelylaki (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019, ”HOL”) muokkaa osapuolten roolia hallintoprosessissa. Päätöksen tehneelle viranomaiselle on asetettu suoranainen velvollisuus vastata varsinaisten asianosaisten esittämiin vaatimuksiin, ja siitä on tullut selkeästi jutun osapuoli.

Yksityinen asianosainen esiintyy hallintotuomioistuimessa usein valittajana. Valittajan toimintaan vaikuttaa se HOL:n esitöiden lähtökohta, että tuomioistuin tutkii vain ne lainvastaisuudet, joihin oikeudenkäynnissä vedotaan. Prosessitoimilta odotetaan tarkkuutta, vaikka valittajaystävällinen tulkinta on sekin yhä lähtökohtana. Ei riitä, että hallinto-oikeutta vain yleisesti pyydetään tutkimaan viranomaispäätöksen oikeellisuus.

Osapuoliroolien vahvistaminen muokkaa myös muutoksenhakuelimen roolia. Valituksen kohteena olevan päätöksen tarkastamisen si-

jaan on tullut oikeudenkäynnin johtaminen ja esitettyjen vaatimusten ratkaiseminen. HOL:n esitöissä todetaan, että tuomioistuimen tehtävänä ei ole julkisen edun valvominen oikeudenkäynnissä.

Roolien selkiytyessä prosessin eri osapuolten vuoropuhelu muodostuu tärkeäksi. Vaikka menettely perustuu jatkossakin keskeisesti kirjelmiin, eräs keino vuoropuhelun lisäämiseen on hyödyntää myös muita selvitysketjuja: suullista valmistelua, suullista käsittelyä ja katselmusta.

Vuonna 2020 Pohjois-Suomen hallinto-oikeus järjesti kevään koronakeskeytyksestä huolimatta ennätysmäärän suullisia käsittelyitä lähinnä lastensuojelu- ja turvapaikka-asioissa. Etäyhteydet otettiin tehostetusti käyttöön, mikä jo sinällään voimisti vuoropuhelua menettelyn järjestämisestä. Osapuolet osallistuivat oikeudenkäyntiin usein videoyhteyden välityksin, ja todistajia voitiin harkinnan mukaan kuulla myös puhelimitse.

1. osasto: COVID19-pandemia näkyi myös hallinto-oikeuden valituksissa

Osastolla työskenteli 18 tuomaria, yksi asesori ja keskimäärin kahdeksan esittelijää ja notaari. Organisaatiouudistuksen myötä osaston koko suureni aikaisemmasta huomattavasti, kun osastolle siirrettiin käsiteltäväksi uusia asiaryhmiä, muun muassa ulkomaalaisasiat ja toimeentulotukiasiat. Toisaalta osastolta siirtyi 2. osastolle joitakin asiaryhmiä, kuten eläin-suojelu-, ympäristö- ja kunnallisasiat. Osaston kaikki tuomarit toimivat myös esittelevinä jäseninä.

Osasto saavutti sille ratkaistujen valitusten määrän osalta asetetun tavoitteen. Vuoden aikana pidettiin luonnonsuojelulain mukaisissa asioissa kaksi katselmusta ja turvapaikka-asioissa 42 suullista käsittelyä. Osaston käsiteltäviin asioihin kuuluvat suurimpina asiaryhminä maankäyttö- ja rakennuslain sekä kaivoslain mukaiset asiat, ulkomaalaisasiat ja toimeentulotukiasiat. Erityisesti tuulivoimaosayleiskaavat ja tuulivoimaloita koskevat poikkeamis- ja rakennuslupapäätökset olivat edellisten vuosien tapaan valitusten kohteena. Joissakin tuulivoimaloita koskevissa lupa-asioissa valittajien määrä oli suuri, mikä valitusoikeuksien tarkistamisen osalta lisäsi esittelijän työtä huomattavasti. Kaivoslain nojalla annettuja lupapäätöksiä koskevien valitusten määrä nousi. Hallinto-oikeuteen saapuneiden muiden ulkomaalaisasioiden kuin kansainvälisen suojelun (turvapaikka-asiat) määrä säilyi suurin piirtein entisellään, ja vireillä olevien asioiden määrää niissä saatiin hieman pienennettyä. Toimeentulotukiasioissa työllistivät erityisesti laajat valituskokonaisuudet. Myös toimeentulotukiasi-

oissa saatiin vähennettyä vireillä olevien valitusten määrää.

COVID19-pandemian vuoksi keväällä jouduttiin perumaan osa turvapaikka-asioiden suullisista käsittelyistä, joiden järjestämistä jatkettiin jälleen elokuun puolivälistä alkaen. Suullisten käsittelyjen järjestämistä rajoittivat erityisesti henkilöstöresurssit. Suullisia käsittelyjä turvapaikka-asioissa oli odotettavissa noin 100, joista noin 60 käsittelyä siirtyi vuodelle 2021. Pandemiasta johtuvien rajoitusten vuoksi suullisissa käsittelyissä pyrittiin hyödyntämään mahdollisimman laajasti etäyhteyksiä, joiden järjestäminen työllisti erityisesti turvapaikka-asioita hoitavia lainkäyttösihteereitä. Turvapaikka-asioita oli vireillä selvästi vähemmän kuin vuonna 2019, mutta suurin osa niistä odotti suullisen käsittelyn järjestämistä.

Suullisia käsittelyjä lukuun ottamatta pandemian vaikutukset osaston toimintaan jäivät odotettua vähäisemmiksi osaston päivittäisten työskentelytapojen muuttuessa vuoden aikana huomattavasti etätyön lisääntymisen ja sähköisten yhteyksien käytön myötä. Pandemia näkyi osaston työssä myös suoraan lainkäyttöasioissa. Hallinto-oikeuteen tuli eri lakeihin ja asetuksiin perustuvia valituksia, jotka koskivat muun muassa yritysten määräaikaista tukemista COVID19-pandemiaan liittyen. Elinkeinoelämässä vallinnut poikkeuksellinen tilanne huomioon ottaen valitukset käsiteltiin mahdollisimman nopeasti. Pääosin hallinto-oikeus hylkäsi valitukset. Osassa valituksia oli kysymys siitä, toimiiko yritys sellaisella toimialalla, että sille voidaan myöntää tukea. Muu-

Katselmuksella Pyssymäellä, mutta missä siellä??? Karttaa katsomalla se selviää!

tamassa tapauksessa hallinto-oikeus tulkit-
si yrityksen tuen saamisen edellytyksenä ole-
vaa toimialaa eri tavalla kuin tukiviranomainen.
Mikäli yrityksellä oli useampia toimialoja, mut-
ta se toimi pääasiassa vain yhdellä toimialal-
la, hallinto-oikeus perusti päätöksensä tosi-
asiallisen toiminnan osoittamaan toimialaan.
Eräässä tapauksessa oli kysymys valtionavus-
tuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi anne-
tun lain 6 §:n 2 momentin tulkinnasta. Lain-
kohdan mukaan tukea ei voida myöntää muun

ohella metsätalouteen. Laissa ei ollut tarkem-
min määritelty metsätalouden käsitettä. Tu-
kea myöntävä viranomainen oli katsonut, että
turvahaketta muun muassa leikkikentille ja pi-
hakoristeeksi toimittava yritys harjoitti metsä-
taloutta eikä sille siten voitu myöntää tukea
COVID19-pandemian aiheuttamien tuotanto- ja
markkinahäiriöiden johdosta. Hallinto-oikeus
puolestaan katsoi, että metsätaloudella tar-
koitetaan edellä mainitussa lainkohdassa al-
kutuotantona harjoitettavaa metsänhoitoa ja

puuston kasvatusta, mutta ei esimerkiksi puun tai muiden metsävarojen jalostamista erilaisiin käyttötarkoituksiin.

Ympäristönsuojelua koskevat asiat siirtyivät 1.4.2020 alkaen käsiteltäviksi 2. osastolle. Osastomme hoiti kuitenkin loppuun ne valitukset, joiden osalta oli jo ehditty tehdä päätöksen valmisteluun liittyviä toimenpiteitä, kuten esimerkiksi välipäätös katselmuksen toimitamisesta. Kahdessa valituksista oli kysymys luonnonsuojelulain 57 §:n mukaisten pakkokeinojen käyttämisestä metsänhakkuuta koskevassa asiassa. Hallinto-oikeus toimitti näissä valitusasioissa kesäkuussa katselmuksen Suomussalmella Pyssymäellä ja Petäjävaarassa. Pyssymäellä sijaitsevan kohteen osalta hallinto-oikeus hylkäsi valituksen, mutta Petäjävaaraan suunnitellun hakkuun osalta hallinto-oikeus kumosi Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksen ja kielsi esitettyjen hakkuusuunnitelmien mukaiset hakkuut.

Laajin käsitelty kaivosasia olivat valitukset turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) päätöksestä, jossa Tukes oli antanut maanmittauslaitokselle määräyksen Hannukaisen kaivospiiritoimituksen suorittamisesta ja kaivospiiriä koskevat lupamääräykset. Valituksia oli kuusi ja osassa niistä oli useita valittajia. Valitusperusteena valittajat esittivät muun muassa sen, että heitä ei ollut pidetty kaivosyhtiön hakemusta käsiteltäessä asianosaisina eikä hei-

tä siten ollut kuultu asiassa laissa edellytetyllä tavalla. Lisäksi valittajat katsoivat Tukesin päätöksen johtavan erilaisten yleisten (mm. luontoarvot) ja yksityisten etujen (mm. vapaa-ajan-asunnot, elinkeinotoiminta) loukkaamiseen ja Tukesin näiden etujen turvaamiseksi annettujen määräysten olevan riittämättömiä. Yhden valituksen hallinto-oikeus jätti tutkimatta puutuvan valitusoikeuden johdosta ja kahden valituksen osalta hallinto-oikeus katsoi, että osalla valittajista ei ollut valitusoikeutta asiassa. Hallinto-oikeus katsoi muun muassa, että kaivos-hankkeen toteuttaminen ei aiheuta sellaisia laaja-alaisia ja haitallisia fyysisiä välittömiä tai väliillisiä vaikutuksia, joiden perusteella valittajina olleilla matkailualan yrityksillä olisi asiassa valitusoikeus. Toisin kuin Tukes, hallinto-oikeus katsoi niiden valittajien osalta, joilla oli asiassa valitusoikeus, että he ovat kaivospiirin määrittämisestä Tukesissa käsiteltäessä asianosaisia ja että heille olisi tullut varata laissa säädetyllä tavalla tilaisuus tulla hakemuksen johdosta kuulluksi. Lisäksi hallinto-oikeus katsoi, että Tukesin päätöksessään antamat määräykset eivät olleet riittäviä haitallisten vaikutusten estämiseksi ja ehkäisemiseksi. Hallinto-oikeus kumosi Tukesin päätöksen ja palautti asian sille uudelleen käsiteltäväksi.

Marja-Riitta Tuisku
osaston johtaja, hallinto-oikeustuomari

2. osasto: poikkeuslupa susilauman ampumiseen herätti keskustelua

Osastolla työskenteli 1.4. tapahtuneen organisaatiouudistuksen jälkeen keskimäärin 10 tuomaria, 2 asessoria, 5 esittelijää ja notaari. Lisäksi osastolla työskenteli yksi tuomioistuinharjoittelua suorittanut kärjänotaari ja kolmen kuukauden ajan korkeakouluharjoittelija.

Osastolla käsitellään kaikenikäisten ihmisten arkipäivään liittyviä asioita. Suurimpana asiaryhmänä ovat sosiaali- ja terveydenhuoltoasiat, jotka toimeentulotukiasioita lukuun ottamatta kaikki käsitellään tällä osastolla. Ne muodostavat noin 60 prosenttia osaston asiämäärästä. Toiseksi suurimpana ryhmänä ovat kunnallisasiat ja kolmantena veroasiat. Näiden lisäksi osastolla käsitellään ympäristöasioita, maa- ja metsätalousasioita, elinkeinoasioita, työvoima-asioita ja valtion virkamiehiä koskevia asioita.

Osasto saavutti sille asetetun ratkaistujen asioiden määrällisen tavoitteen. Suullisia käsittelyitä järjestettiin 41. Niistä 36 oli huostaanottoasiassa, yksi mielenterveysasiassa, kaksi veroasiassa, yksi virkasuhteen koeaikapurkua ja yksi virkasuhteen irtisanomista koskevassa asiassa. Viimeksi mainittu suullinen käsittely oli kolmipäiväinen. Suullisia käsittelyitä on järjestetty myös Rovaniemellä. Keväällä suulliset käsittelyt jouduttiin COVID19-pandemian vuoksi perumaan noin kahden kuukauden ajalta. Toukokuusta lähtien suullisia taas pidettiin hyödyntäen etäyhteyksiä mahdollisimman paljon.

Suurin osastoa työllistävä asiaryhmä sosiaali- ja terveydenhuoltoasioissa oli lastensuo-

jeluasiat, joissa vireille tulevien asioiden määrä lisääntyi edellisestä vuodesta. Asiamäärän kasvu alkoi jo vuoden 2019 lopulla, joten se ei ainakaan yksistään selity COVID19-pandemialla. Huostaanottoasioihin liittyvien suullisten käsittelyiden varsin suuren määrän vuoksi kaikki osaston tuomarit ja asessorit osallistuivat näihin suullisiin käsittelyihin. Muista sosiaaliasioista lukumäärältään suurimmat asiaryhmät olivat vammaispalveluasiat ja omaishoidon tukea koskevat asiat. Vammaispalveluvalituksista merkittävin osa koski edellisvuoden tavoin henkilökohtaista apua. Omaishoidon tukea koskevissa asioissa oli tuen myöntämisen edellytyksiä koskevien valitusten ohella jossain määrin myös omaishoitosopimukseen liittyviä omaishoitajan ja kunnan välisiä hallintoriitoja. Terveydenhuoltoasiat koostuivat pääosin tahdosta riippumatonta hoitoa koskevista asioista. Ratkaistuista kunnallisasiasta puolet liittyivät kunnan taloutta koskevista päätöksistä tehtyihin valituksiin.

Hallinto-oikeus julkaisi kertomusvuonna Finlex-oikeustapauskokoelmassa kolme veroasiassa antamaa päätöstään, jotka koskivat kiinteistö-, lahja- ja tuloverotusta. Ensiksi mainitussa oli kysymys kiinteistönomistajan kiinteistöverotuksessa aikaisemmin metsämaana pidetyn kiinteistön, johon kaivospiirin haltija oli saanut käyttöoikeuden, verotusarvon määrittämisestä.

Ympäristöasiat ovat määrällisesti suhteellisen pieni mutta monimuotoinen asiaryhmä. Enemmistö kertomusvuonna ratkaistuista ym-

Myös luonnonsuojeluasiat kuuluvat 2. osastolle.

päristöasioista liittyi eläinsuojeluun, jätehuoltoon ja roskaantumiseen. Lisäksi hallinto-oikeus joutui esimerkiksi pohtimaan, onko vesiskoottereiden käyttökiellon asettamiselle Tenojoen valuma-alueella edellytyksiä ja täytyvätkö vesihuollon toiminta-alueen perustamisen edellytykset.

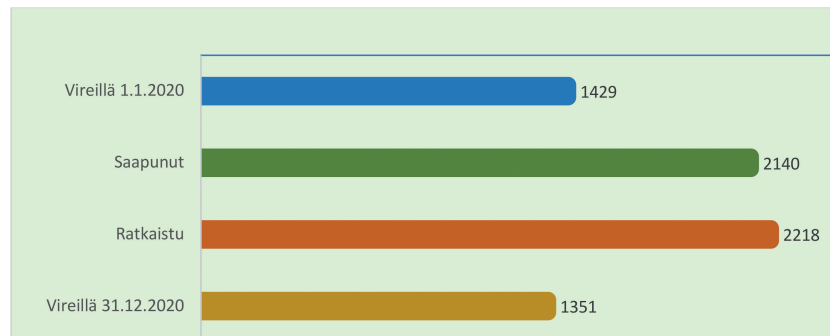
Maa- ja metsätaloutta koskevissa asioissa oman erityisryhmänsä muodostavat poroasiat. Niissä hallinto-oikeuden ratkaistavina kertomusvuonna olivat muun muassa porovahingon korvaamista, poroluettelon hyväksymistä ja paliskuntien välisen rajan vahvistamista koskevat valitusasiat. Muista maa- ja metsätaloutta koskevista asioista hallinto-oikeuden arvioitavana oli muun muassa Suomen riistakeskuksen har-

maa- ja merilokkien pyydystämiseen metsästyslain 41 b §:n nojalla antaman poikkeusluvan lainmukaisuus. Loppuvuodesta eniten mielenkiintoa julkisuudessa herätti Suomen riistakeskuksen myöntämä poikkeuslupa Haapajärven susireviirillä elävän neljän suden muodostaman lauman ampumiseen niiden pääasiassa metsästyskoirille aiheuttaman vahingon perusteella. Asiasta tehtiin hallinto-oikeuteen kolme valitusta, joissa pyydettiin päätöksen täytäntöönpanon kieltä. Hallinto-oikeus kielsi päätöksen täytäntöönpanon. Varsinaisen valitusasian käsittely on vielä kesken.

Anna-Kaisa Marski
osaston johtaja, hallinto-oikeustuomari

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

- ❖ yleinen alueellinen hallintotuomioistuin
 - ❖ antaa oikeusturvaa hallinto-oikeudellisissa asioissa
 - ❖ osallistuu riippumattomana tuomioistuimenä julkisen hallinnon lainmukaisuuden valvontaan
 - ❖ ratkaisee hallintoviranomaisten päätöksistä tehtyjä valituksia ja alistuksia sekä hakemus- ja hallintoriita-asioita
 - ❖ asiakkaina yksityisiä henkilöitä ja Suomessa toimivia yhteisöjä
 - ❖ asioiden käsittely pääosin kirjallista, myös suullisia käsittelyitä ja katselmuksia pidetään
-
- ❖ tuomiopiirinä Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakunnat eli 47 % koko maan pinta-alasta
 - ❖ tuomiopiirissä 59 kuntaa, joiden väestöpohja n. 662 000 henkeä eli n. 12 % koko maan väestöstä
 - ❖ toimii Oulussa, lisäksi pysyvä istuntopaikka Rovaniemellä
 - ❖ johtajana ylituomari
 - ❖ johtoryhmään kuuluvat osaston johtajat sekä tukitoimista vastaava hallintopäällikkö
 - ❖ 2020 henkilökunnan määrä oli 63,5 henkilötyövuotta, johon sisältyi 42 vakinaista virkaa, turvapaikka-asioden ruuhkan purkamiseen myönnetty määräaikainen henkilökunta sekä harjoittelijat
-
- ❖ 2020 lainkäyttöasioita ratkaistu 1.1 - 31.3. neljällä osastolla ja 1.4.2020 lukien kahdella osastolla
 - ❖ lähtökohtaisesti ratkaisukokoonpanoon kuuluu kolme tuomaria ja esittelijä
 - ❖ osassa asioita kevyempi kahden tai yhden tuomarin kokoonpano on myös mahdollinen
 - ❖ asiantuntijajäsen kuuluu ratkaisukokoonpanoon asioissa, jotka koskevat lastensuojelua, adoptiota, mielenterveysasioita, kehitysvammaisten erityishuoltoa, päihdehuoltoa tai tartuntatautiasioita
 - ❖ hallinto-oikeuden päätöksistä valitetaan korkeimpaan hallinto-oikeuteen; useimmissa asioissa jatkovalitus luvanvarainen, joskus kokonaan kielletty

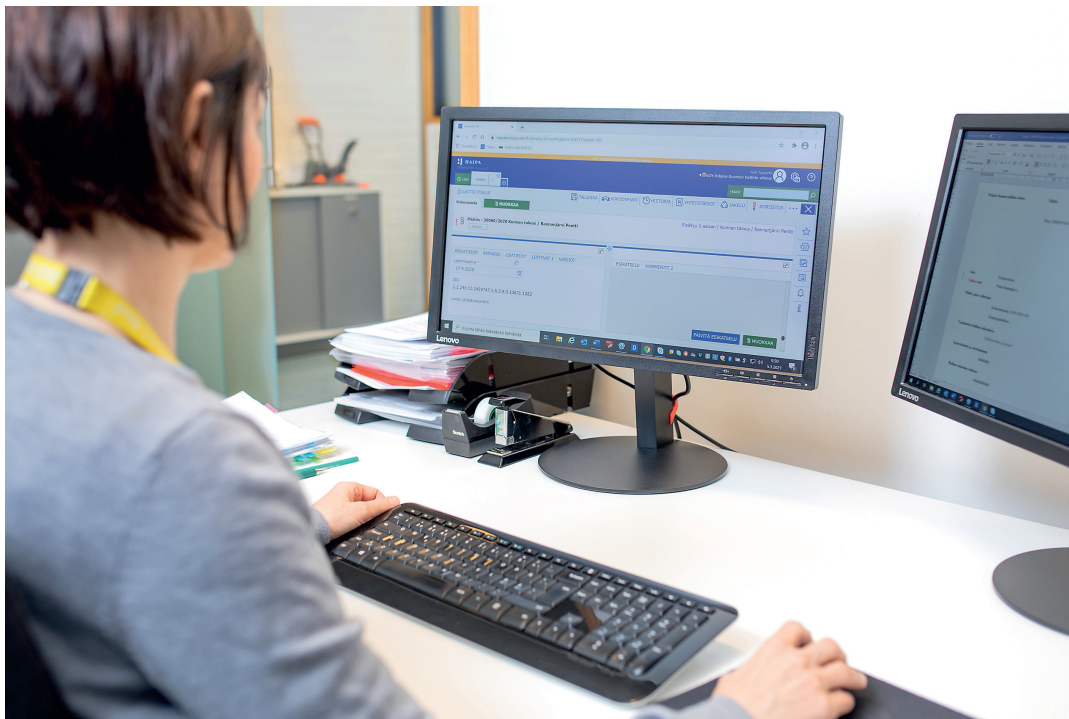
Digiloikka tapahtui ja asiointi sähköistyi

Korona ja etätyö

Vuosi 2020 tullaan varmasti pitkään muistamaan koronavuotena. Yksittäisenä muistona siitä hetkestä, kun epidemia oli tavoittanut myös Suomen, minulla on jäänyt mieleen Rovaniemellä järjestetty suullinen käsittely maaliskuun puolivälissä. Kolmipäiväinen suullinen käsittely saatiin vietyä läpi ongelmitta, mutta turvavälien pitämistä vasta harjoiteltiin ja jokaista istuntopäivää vasten kuultua pientä yskähdystä seurasi lause ”Ei pitäisi olla koronaa”. Ulkona liikkuessamme kiinnitin huomiota siihen, että turistit alkoivat vähetä katukuvasta. Viimeisen istuntopäivän

aamuna nautin aamiaista hotellin ravintolassa, jossa olin sillä hetkellä ainoa asiakas. Eipä tuolloin vielä osattu arvata, kuinka pitkään kamppailu virusta vastaan tulisi jatkumaan.

Työntekijän arjessa koronavuosi on näkynyt ennen kaikkea etätyön lisääntymisenä. Ne, joiden työtehtävät sen sallivat, ovat pikkuhiljaa linnoittautuneet enemmässä määrin kotitoimistojensa turvaan. Istuntoja ja palavereja on pidetty Skypeä välityksellä, samoin suullisia käsittelyjä on järjestetty etäyhteyksin. Yhteydet ovat toimineet ja niitä on osattu käyttää yllättävänkin hyvin siihen nähden, miten yhtäkkiä

Hallinto-oikeuden esittelijä Hanna-Leena Lakovaara uuden asianhallintajärjestelmän Haipan äärellä. Kuten kuvasta näkyy, paperiton toimisto siintää silti vasta tulevaisuudessa.

tämä digiloikka tapahtui. Onpa jokunen kissa ja koirakin saanut etäyhteyksien ansiosta istunnossa äänensä kuuluviin, vaikka kokoonpanoon heitä ei ole merkittykään.

Etätyössä olen itse nauttinut erityisesti siitä, että päivän aikataulun voi muokata itselleen sopivaksi. Paikan päällä virastolla on tullut käytyä monesti iltaisin. Hiljaista on noilla käynneillä ollut, mutta aina on omani lisäksi jostain toisestakin huoneesta kajastanut valoa. Kotitoimistolla parannettavaa olisi ainakin työtilajärjestelyissä. Ruokapöydän ääressä kōnōttāminen ei ehkä ole kaikkein optimaalisin työskentelyasento, vaikka oikean työtuolin sainkin vihdoin hankituksi. Myös työasun ja yöasun välinen raja on alkanut uhkaavasti hämärtyä, ja pientä mökkihöperyyden esiasettakin on ollut välillä havaittavissa. Onneksi kohtalotoveri ja vertaistuki on aina vain yhden sähköpostin klikkauksen tai Skype-puhelun päässä.

Uusi johto, osastojako ja sähköinen asiointipalvelu

Tapahtui vuoden aikana koronan lisäksi muutakin. Paattimme sai uuden kapteenin, kun ylituomarin tehtävässä aloitti Mikko Pikkujämsä 1.1.2020 alkaen. Keväällä maalattiin osastojakoa uusiksi hieman isommalla pensselillä, kun siirryttiin neljän osaston mallista kahden osaston malliin. Asiaryhmien jakoa osastojen

kesken mietittiin porukalla useampaan otteeseen. Ajoittain suunnittelu muistutti jo Tetrikseen peluuta suhteellisen haastavalla levelillä, mutta lopulta monikulmaisetkin palikat loksahivat mukavasti paikoilleen. Uudet osastot saivat myös uudet reippaat johtajat ja varajohtajat. Olemme hyvissä käsissä.

Jottei loppuvuonnaakaan olisi muutoksilta välttytty, otettiin marraskuussa kaikissa asiaryhmissä käyttöön hallinto- ja erityistuomioistuinten toiminnanohjaus- ja dokumentaationhallintajärjestelmä Haipa. Käyttöönottoa edelsivät viraston sisäiset Haipa-koulutukset, joissa virastokouluttajina toimivat kollegamme jaksoivat opastaa meitä ummikoita ihailtavan kärsivällisesti. Nyt kun ensimmäiset Haipa-askeleet on otettu, tunne on varovaisen positiivinen: eiköhän tämä tästä. Mielessä siintää jo houkutteleva ajatus täysin paperittoman viraston aikakaudesta, jolloin etätyöpäivälle lähtijäkään ei enää muistuta kuormakamelia asiakirjapino selässään. Riittää, että mukana kulkee läppäri – ja toisena vakiovarusteena pullo silmänsäilytustippoja helpottamaan näytön tuijottelua.

Sanotaan, että maailmassa ei ole muuta pysyvää kuin muutos. Jää nähtäväksi, onko vuosi 2021 yhtä Haipakkaa vai seilataanko vaihteeksi tynnemmillä vesillä.

Tanja Valkonen
ma. hallinto-oikeustuomari

Väki vaihtui kansliassa – kiireestä selvittiin yhteishengen avulla

Vuosi 2020 kanslian näkökulmasta katsottuna oli varsin työntäyteinen ja kiireinen. Vuoteen mahtui paljon suuria muutoksia niin organisaattiorakenteessa kuin työskentelytavoissa. Organisaatiomuutoksen myötä neljästä osastosta muodostettiin kaksi uutta ja entiset nelosaston lainkäyttösihteerit laajensivat osaamistaan turvapaikka-asioista muihinkin asiaryhmiin. Osastoilla työskentelevien lainkäyttösihteerien joukossa oli paljon vaihtuvuutta, mutta siitä

huolimatta yhteishenki säilyi hyvänä ja positiivisella asenteella selvittiin kiireisistäkin ajanjaksoista. Henkilökunnan vaihtuvuus lisää aina muiden työmäärää hetkellisesti, kun perehdytyskin ottaa oman aikansa. Tästä huolimatta kanslian sopeutumiskykyä ja muutosmyönteisyyttä ei voi kuin ihailla.

Uusi asianhallintajärjestelmä Haipa otettiin käyttöön vaiheittain. Haipan alun perin toukokuulle suunniteltua laajaa käyttöönottoa ly-

Lainkäyttösihteerit Asko Heikkilä, Arttu Jämsä ja Suvi Virpimäki-Moilanen hyvin ansaitulla tauolla. Kuvassa mukana kasvomaskit ja käsidesi.

kättiin ja alkuun vain vammaispalvelu- ja ampuma-aseasiat vietiin Haipaan. Notes-Haipa-migraatio vei useamman työntekijän työpanoksen sekä keväällä että syksyllä. Skannaukset ja uusien työtapojen opettelu hidastivat työntekoa. Ensimmäinen Haipa-päätös annettiin ulos 10.6.2020.

Haipan käyttöönoton ja koronan myötä hyppättiin melkoisen nopea digiloikka sähköisten toimintatapojen kehittämiseen ja etätööhön. Yhä useampi lausuntopyyntö lähtikin viranomaiselle sähköpostitse entisen kirjepostin sijasta. Opittiin kokoustamaan entistä sujuvammin Skypen välityksellä ja muutaman kerran kokoonnuttiin myös virtuaalikalkeille ylituomarin johdolla. Hallintotuomioistuinten kansliahenkilökunnan koulutuskin järjestettiin etäyhteyksin. Yksi positiivisimmista asioista vuodelta 2020 oli myös lainkäyttösihteerien etätönn mahdollistaminen työtehtävien sallimissa puitteissa. Etätö lienee tulevaisuudessa yhä suositumpaa, kun työtehtävät kehittyvät siihen suuntaan, että työn tekemisen paikalla ei ole merkitystä, kunhan salassapitosäännökset ja työergonomia muistetaan huomioida.

Korona vaikutti myös suullisten käsittelyiden peruuntumisiin ja siitä johtuvaan suullisten käsittelyiden järjestämisen ruuhkautumiseen. Koko talolle suunniteltu HOL-koulutus jouduttiin perumaan koronan vuoksi kuten myös tuomioistuinten välinen jalkapalloturnaus. Tänä vuonna ottelu olisi varmastikin voitettu joukkueesamme nykyisin olevan entisen jalkapalloammatilaisen avulla. Koronasta huolimatta kesän ja syksyn virkistyspäivät pystyttiin pitämään poikkeusjärjestelyin ja etäpikkujoulutkin olivat oikein onnistuneet, vaikka eivät tietystikään korvaa aitoja kohtaamisia kasvokkain.

Eläköitymiset tarjosivat kakkua ja pullaa, mutta veivät samalla ison osan tietotaitoa mukanaan. Vuosi 2020 jäi mieleen myös lukuisista työryhmistä, joihin kansliastakin valittiin osallistujia. Näistä mainittakoon esimerkiksi oikeustalohanke sekä tiedonhallintatyöryhmä.

Tätä kirjoittaessa ilmassa alkaa olla jo kevään tuntua lisääntyneen auringonvalon myötä. Lumisen pakkastalven jälkeen uskallan toivoa koronan väistymisen lisäksi helteistä kesää, koska virastolle saatiin viime vuonna jo kauan odotettu helpotus – viilennyslaitteet.

Tanja Hynynen
ma. lainkäyttösihteeri

Lainkäytön taustaa ja tapahtumia

Hallinnon tiimi

Hallinnossa ylituomarin ja hallintopäällikön apuna työskenteli kaksi lainkäyttösihteeriä, joiden päävastuut painottuivat henkilöstö- ja taloushallintoon. Siirtyminen oikeusministeriön alta tuomioistuinlaitokseen ja Tuomioistunviraston aloittaminen 1.1.2020 toivat muutoksia hallinnon käytänteisiin.

Informaatikko

Informaatikkoa työllisti heti alkuunsa koronapandemia, joka vaati pikaista sisäistä ja ulkoista viestintää hallinto-oikeuden toiminnasta poikkeustilanteessa. Informaatikko teki myös vuoden aikana suuren sisäisen intran uudistuksen, minkä ohessa hän aloitti myös saavutettavuusasioiden työstämisen niin hallinto-oikeuden ulkoisten nettisivujen kuin intrankin osalta.

ICT-yhdyshenkilö

Yksi lainkäyttösihteeri keskittyi kokopäiväisesti ICT-yhdyshenkilön tehtäviin. ICT-yhdyshenkilön tehtäväkenttää pitivät kiireisenä lukuisat digitalisoitumista edistävät hankkeet.

Kirjaamo

Hallinto-oikeuden kirjaamossa oli neljä lainkäyttösihteeriä, jotka vuoroviikoin huolehtivat tietyistä kirjaamon tehtäväkentistä. Varsinaisten kirjaamistehtävien lisäksi kirjaamon vastuulla on asiakaspalvelu, saapuva ja lähtevä posti, lainvoimaistuodistukset sekä lainkäyttöasioiden arkistointi. Uuden asianhallintajär-

jestelmä HAIPAn käyttöönotto toi mukanaan ison muutoksen kirjaamon työskentelyyn paperimaailmasta digimaailmaan.

Osastojen lainkäyttösihteerit

Keskimäärin seitsemän lainkäyttösihteeriä toimi lainkäyttöosastoilla avustuen osastojen lainkäyttöhenkilökuntaa muun muassa osapuolten kirjalliseen kuulemiseen, suullisten käsittelyiden järjestämiseen ja päätösten viimeistelyyn liittyvissä tehtävissä. Viranhoidossa oli vaihtuvuutta, sillä vuoden aikana näiden tehtävien hoitamiseen osallistui yhteensä 10 eri henkilöä.

Tapahtumia

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden uusi ylituomari Mikko Pikkujämsä aloitti virassaan tammikuun alussa. Henkilökunnalle pitämässään tiedotustilaisuudessa hän esittäytyi ja kertoi ajatuksiaan tulevasta. Kalevan toimittaja kävi haastattelemassa uutta ylituomaria, ja haastattelusta julkaistiin etusivun lehtiartikkeli.

Helmikuun alussa aloittanut Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden historian ensimmäinen informaatikko ryhtyi hoitamaan alati lisääntyviä erilaisia tietopalvelutehtäviä. Hänen tehtäväkenttäänsä kuuluivat tietopalvelutehtävien lisäksi monet muut sisäiseen ja ulkoiseen viestintään liittyvät tehtävät.

Maaliskuusta lähtien osa hallinto-oikeuden suullisista käsittelyistä jouduttiin perumaan koronaviruksen leviämisen takia. Henkilökunnan etätyöt lisääntyivät, ja monet aloittivat etätyöskentelyn ensimmäistä kertaa.

Huhtikuun alussa astui voimaan Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden organisaatiouudistus, jolla siirryttiin neljästä osastosta kahteen osastoon. Uudet osaston- ja varajohtajat aloittivat työnsä. Samalla tuli voimaan uusi työjärjestys ja osastojen asijako.

Uusi asianhallintajärjestelmä HAIPA otettiin rajoitetusti käyttöön toukokuun 5. päivästä lukien vammaispalvelu- ja ampuma-aseasioiden osalta. Uusi järjestelmä mahdollisti lainkäyttöasioiden käsittelyn sähköisenä vireille tulosta ratkaisemiseen ja arkistointiin saakka. Järjestelmän laajaa käyttöönottoa päätettiin lykätä myöhempään ajankohtaan, kunnes saatiin kokemusta rajoitetun käyttöönoton osata.

Kesäkuun alusta virastolla astui voimaan ylituomarin päätöksellä koronakriisin hybridistrategia, jossa otettiin huomioon valtioneuvoston aikaisemmin antama suositus valtakunnallisesta koronakriisin hallinnan hybridistrategiasta. Henkilökuntaa ohjeistettiin muun muassa hygieniasta ja etäisyyden ylläpitämisestä työpaikalla, suullisista käsittelyistä ja katselmuksista, matkustamisesta koulutuksiin ja kokouksiin, sosiaalisesta toiminnasta sekä ulkomaille matkustamisesta myös vapaa-aikana. Etätyöskentelyä suositeltiin edelleen, mutta samalla korostettiin kunkin vastuuta siitä, että lainkäyttötoiminta ei kärsi etätyöskentelystä.

Henkilökunnan virkistyspäivät pidettiin koronarajoitukset huomioiden. Kevään virkistyspäivän ohjelmassa oli Johannes ”Hatsolo” Hattusen webinaari, lounasta sekä iltapäivällä Pop Up Joogaa Ainolan puistossa. Syksyn virkistyspäivässä oli työyhteisötaitoja koskeva luento sekä työpajatyöskentelyä Radisson Blu Hotel Oulun uudistuneissa tiloissa. Iltapäivän liikunnallinen aktiviteetti järjestettiin Sankivaarassa.

Oulun uuden oikeustalokorttelin pääsuunnitelmat valmistuivat kevään aikana, ja hallinto-oikeuden edustajat pääsivät vaikuttamaan niihin useissa eri käyttäjätyöpajoissa. Touku- kuussa valtioneuvosto myönsi hankkeelle ra-

hoituksen ja Senaatti-kiinteistöt teki rakentamispäätöksen. Syyskuussa osallistuttiin etänä hankkeen esittelytilaisuuteen, jossa tiedotettiin oikeustalokorttelista, yleissuunnitelmista ja mallitiloista. Uuteen oikeustaloon on tarkoitus muuttaa vuoden 2023 alkupuolella.

Ylituomarin asettama laaja sisäinen tiedonhallintatyöryhmä työskenteli ahkerasti koko jälkimmäisen vuosipuoliskon ajan. Ryhmä jakaantui kolmeen alatyöryhmään: 1) arkistotietojen, 2) tietopyynnöt, asiakirjajulkisuus- ja salaisuus sekä 3) tietoturva- ja tietosuojatietojen. Työn tuloksena mm. vahvistettiin lain edellyttämät hallinto-oikeuden tiedonhallintamalli ja asiakirjajulkisuuskuvaus.

Uuden asianhallintajärjestelmän Haipan laaja käyttöönotto tapahtui 9. päivänä marraskuuta kaikkien asiaryhmien osalta. Järjestelmän käyttöönotto muutti suuresti työskentelytapoja, ja niiden kehitystyö jatkuu edelleen.

Itä-Suomen hallinto-oikeuden ylituomari ja hallintopäällikkö vierailivat hallinto-oikeudessa marraskuun lopulla. Vallinneesta koronatilanteesta johtuen vierailu jouduttiin viemään läpi rajoitetuin osanottajamäärin, mutta suunnitellut kaksi seminaaria kyettiin järjestämään. Niistä toinen käsitteli viestintää tuomioistuinten johtamisen työkaluna ja toinen juttukuorman hallintaa.

Koronavirusepidemian siirtyessä kiihtymisvaiheeseen Pohjois-Pohjanmaan alueella viraston henkilökuntaa ohjeistettiin marraskuussa uusilla suosituksilla mahdollisimman laajasta etätyöskentelystä sekä määräyksillä sisäisten kokousten fyysisten osallistujien enimmäismäärästä ja kasvomaskien käytöstä istunnoissa ja neuvonpidoissa.

Tasavallan presidentti myönsi itsenäisyyspäivänä Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitalin kultaristein lainkäyttösihteeri Anne Tiaiselle sekä virka-ansiomerkkit hallinto-oikeustuomari Anne-Mari Keskitalolle ja Antti Topparille sekä lainkäyttösihteeri Teija Hietalalle.

Kunniamerkin kiinnitys aiheutti pohdintaa. Kuvassa kunniamerkillä palkittu Anne Tiainen ja virka-ansiomerkkin saanut Teija Hietala.

Viraston pikkujoulut sekä eläkeläiskahvit järjestettiin joulukuussa etänä Skypen välityksellä. Eläkeläiskahvien ja take away -pikkujoululounaan ohessa saatiin nauttia mukavasta etäohjelmasta, johon kuului myös suklaan maistelua. Molemmat etätapahtumat sujuivat hyvin ja koettiin onnistuneiksi.

Kertomusvuoden aikana hallinto-oikeuden palveluksesta erosi jäädäkseen eläkkeelle kaksi pitkäaikaista työntekijää: hallinto-oikeustuomarit Aila Kovala ja Martti Raunio. Myös notaari Raija Haukipuron viimeinen työpäivä ennen eläkkeelle jäämistä ajoittui kertomusvuodelle.

Silloiseen lääninoikeuteen vuonna 1980 tulleiden hallinto-oikeustuomari Martti Raunion ja notaari Raija Haukipuron eläköitymisjuhlaa vietettiin marraskuussa.

Lausunnot

Oikeusministeriölle

- o lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle turvapaikanhakijoiden oikeusturvan vahvistamista koskevaksi lainsäädännöksi
- o lausunto pakkoavioliiton mitätöinnistä ja ulkomailla alaikäisenä solmitun avioliiton tunnustamisesta
- o lausunto oikeusministeriön hallinnonalan muutoksenhakusäännösten tarkistamisesta
- o lausunto korkeimpien oikeuksien yhteistyön kehittämisestä
- o lausunto kansainvälistä suojelua koskevien päätösten tiedoksiantomenettelystä

Ympäristöministeriölle

- o lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain ja rikoslain 48 luvun 6 §:n muuttamisesta

Korkeimman hallinto-oikeuden asettamalle työryhmälle

- o lausunto kokoonpanosääntelyn kehittämisestä

Tuomioistuinvirastolle

- o lausunto tuomioistuimen ratkaisukoonpanoon kuuluvan henkilön etäosalistumista koskevista lainsäädäntötarpeista

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden johtoryhmä, osastonjohtajat Anna-Kaisa Marski ja Marja-Riitta Tuisku, varajohtajat Renne Pulkkinen ja Riitta Arjas, ylituomari Mikko Pikkujämsä sekä hallintopäällikkö Hilppa Tuomola. Kuva: Valokuvaajamestari Reijo Koirikivi / Studio P.S.V

Johtamiseen kiinnitettiin huomiota

Hallinto-oikeuden organisaatio uudistettiin supistamalla lainkäyttöosastojen määrä neljästä kahteen 1.4.2020 lukien. Uudistuksella tavoiteltiin tehokkaampaa juttukiertoa ja mahdollistettiin aiempaa vaihtelevammat tehtäväkuvat. Erityistä huomiota kiinnitettiin johtamiseen, jonka tueksi hankittiin myös ulkopuolista esimiesvalmennusta.

Hallinto-oikeuden johtoryhmän muodostivat organisaatiouudistuksen jälkeen työjärjestyksen mukaisesti ylituomari, osastojen johtajat ja varajohtajat sekä hallintopäällikkö. Osastojen johtajat toimivat tuomareiden, varajohtajat esittelijöiden ja hallintopäällikkö kansliaan kuuluvien esimiehinä.

2020 annetut Finlex-ratkaisut

Lokakuu

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

13.10.2020 20/0576/2

Diaarinumero: 00095/20/8108

Ennakkoratkaisun hakija A ja hänen veljensä B omistivat kumpikin noin 45,7 prosenttia elinkeinotoimintaa harjoittavan osakeyhtiön X Oy:n osakekannasta. A ja B aikoiivat toteuttaa jäljempänä selostetun kolmivaiheisen järjestelyn.

Järjestelyn ensimmäisessä vaiheessa A ja B perustaisivat uuden osakeyhtiön Y Holding Oy:n, josta kumpikin omistaisi 50 prosenttia. Y Holding Oy hankkisi EVL 52 f §:ssä tarkoitetulla osakevaiholla A:lta ja B:ltä kaikki heidän omistuksessaan olevat X Oy:n osakkeet. Y Holding Oy antaisi A:lle ja B:lle vastikkeena liikkeeseen laskemistaan uusia osakkeita. X Oy:n osakkeet arvostettaisiin käypään arvoon ja osakevaihto toteutettaisiin tästä arvosta. A:n mukaan, mikäli ennakkoratkaisu olisi myönteinen ainoastaan esimerkiksi osakevaihtoa koskevilta osin, A ja B toteuttaisivat ainoastaan osakevaihdon.

Järjestelyn toisessa vaiheessa toteutettaisiin Y Holding Oy:n EVL 52 c §:n mukainen kokonaisjakautuminen kahteen uuteen perustettavaan yhtiöön Z Oy ja W Oy. Jakautumisessa Y Holding Oy:n osakkeenomistajille A:lle ja B:lle ei annettaisi muuta vastiketta kuin perustettavien yhtiöiden liikkeeseen laskemia uusia osakkeita. Jakautumisen hetkellä Y Holding Oy:ssä ei olisi muuta omaisuutta kuin X Oy:n osakkeet, jotka jakautuisivat puoliksi vastaanottaville yhtiöille. Jakautuminen tapahtuisi kirjanpitoarvoista ja verotuksessa poistamattomista hankintamenoista.

Järjestelyn viimeisessä vaiheessa A ja B tekisivät keskenään osakekaupat Z Oy:n ja W Oy:n osakkeista siten, että A tulisi yksin omistamaan Z Oy:n ja B W Oy:n. Osakekaupat toteutettaisiin käyvistä arvoista.

Asiassa oli hallinto-oikeudessa ratkaistavana muun ohella se, voidaanko kokonaisjakautumiseen yhdessä järjestelyn muiden vaiheiden kanssa tai erikseen arvioituna soveltaa EVL 52 h §:n tai VML 28 §:n veron kiertämistä koskevia säännöksiä.

Hallinto-oikeus totesi, että järjestelyn toisen vaiheen mukaisessa kokonaisjakautumisessa ensi vaiheen osakevaihdoissa syntyvä konsernisuhde heti purkautuisi, koska kumpikaan Y Holding Oy:n kokonaisjakautumisessa

muodostuvista yhtiöistä ei säilyttäisi ääntenenemmistöä X Oy:ssä. Jakautumisen jälkeen järjestelyn kohteena oleva osuus 91,4 prosenttia X Oy:n osakekannasta jakautuisi tasan kahdelle eri osakkeenomistajalle, mikä vastaisi alkutilannetta ennen järjestelyn ryhtymistä. Hallinto-oikeus katsoi, että järjestely ei X Oy:n kannalta kokonaisuutena tarkasteltuna johtaisi sellaiseen toimintojen uudelleenjärjestelyyn tai järjeistämiseen, että järjestelyn lopputulosta sellaisenaan voitaisiin pitää pätevänä liiketaloudellisena syynä järjestelylle.

Hallinto-oikeus katsoi ilmeisen syyn sille, että tavoiteltu päämäärä toteutettaisiin aiotun monivaiheisen järjestelyn avulla, olevan sen mahdollistaminen, että A:n ja B:n henkilökohtainen osakeomistus X Oy:ssä voitaisiin yhtiöittää ilman veroseuraamuksia. Toimeen osallistuvien yhtiöiden kannalta tarkasteltuna liiketaloudellinen syy järjestelylle jäi nimittäin kokonaan puuttumaan eikä X Oy:n hallinnoinnissa tapahtuisi mitään todellista muutosta. Tämän keinotekoiseksi katsottavan järjestelyn pääasiallisena syynä oli pidettävä veron välttämistä siten, että EVL 52 h § tulee asiassa sovellettavaksi. Tämän johdosta hallinto-oikeus katsoi, että EVL 52 c §:n 1 momentin 1 kohdan säännös ei tule sovellettavaksi aiotun kokonaisjakautumisen yhteydessä, vaan Y Holding Oy purkautuu verotuksessa.

Koska kokonaisjakautumista koskevaa säännöstä ei voida soveltaa Y Holding Oy:n verotuksessa, hallinto-oikeus katsoi, että kysymyksessä ei ole kokonaisjakautuminen myöskään A:n verotuksessa. Näin ollen jakautuvan yhtiön Y Holding Oy:n osakkeiden vaihtamista vastaanottavien yhtiöiden Z Oy:n ja W Oy:n osakkeisiin on pidettävä A:n verotuksessa osakkeiden luovutuksena ja tästä luovutuksesta saatua voittoa hänen veronalaisena pääomatulonaan TVL 45 §:n 1 momentin mukaisesti.

Ennakkoratkaisu verovuosille 2019 ja 2020

Tuloverolaki 28 § ja 45 § 1 mom

Laki elinkeinotulon verottamisesta 52 b § 4 mom, 52 c § 1 mom 1 k ja 3 mom sekä 52 h §

Neuvoston direktiivi (2009/133/EY, yritysjärjestelydirektiivi) 15 artikla 1 kohta a alakohta

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet ylituomari Mikko Pikkujämsä sekä hallinto-oikeustuomari Jani Kostilainen, joka on myös esitellyt asian, ja Jani Taskila.

Kesäkuu

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

26.5.2020 20/0252/2

Diaarinumero: 01771/19/8510

Valittaja aikoi osakevaihdossa luovuttaa A Oy:n osakkeita B Oy:lle, jonka osakkaita olivat valittajan lisäksi hänen aviopuolisonsa ja neljä lastaan. Vaihotosuhde oli tarkoitus ennakkoratkaisuhakemuksen mukaan määrittää siten, että valittaja sai luovuttamiensa osakkeiden sijaan B Oy:n liikkeelle laskemia uusia osakkeita, joiden arvo saattoi alittaa luovutettujen osakkeiden arvon. Hallinto-oikeudessa oli jäänyt ratkaistavaksi, onko perintö- ja lahjaverolain 18 §:n 3 momentin säännöksen nojalla katsottava, että veronalaista lahjaa ei muodostu, jos B Oy:n osakevaihdossa antamien uusien osakkeiden käypä arvo oli kuitenkin yli kolme neljäsosaa valittajan vaihdossa antamien A Oy:n osakkeiden käyvästä arvosta.

Hallinto-oikeus totesi, että yksityisoikeudellisesti tarkasteltuna valittajan aviopuoliso ja lapset eivät saaneet järjestelyssä uutta omaisuutta heidän jo ennestään omistamiensa B Oy:n osakkeiden lisäksi. Mahdollisuus arvioida heidän saamaansa etua tästä huolimatta perintö- ja lahjaverolain 1 §:n 1 momentissa ja 18 §:n 1 momentissa tarkoitettuna lahjana edellyttää lainkohtien laajaa tulkintaa. Vastaavalla tavalla laajasti on perusteltua tulkita myös perintö- ja lahjaverolain 18 §:n 3 momenttia. Oikeuskäytännössä onkin katsottu, että säännöksen soveltamisen edellytykseksi ei voida asettaa sitä, että vastikkeen suorittaa nimenomaan mahdollisen lahjan saaja (KHO 2016:76).

Hallinto-oikeus katsoi, että verolainsäädäntöä on perusteltua tulkita sellaisella tavalla, joka edistää lain täsmällistä ja tarkkarajaista soveltamista. Ellei perintö- ja lahjaverolain 18 §:n 3 momenttia sellaisenaan sovellettaisi osakevaihdon yhteydessä, jouduttaisiin tämän tavoitteen vastaisesti arvioimaan olosuhteita tapauskohtaisesti sen ratkaisemiseksi, milloin yhtiön luovuttamien ja sen saamien osakkeiden käypien hintojen välinen ero on niin merkittävä, että kysymyksessä olisi veronalainen lahja.

Mainituin perustein perintö- ja lahjaverolain 18 §:n 3 momentissa tarkoitettua vaihtosopimuksen käsitettä oli perusteltua tulkita niin, että se kattaa myös kysymyksessä olevan kaltaisen osakevaihdon. Valittajan aviopuoliso ja lapset eivät saaneet veronalaista lahjaa, mikäli B Oy:n antamien uusien osakkeiden käypä arvo oli yli kolme neljäsosaa yhtiön saamien osakkeiden käyvästä arvosta.

Perintö- ja lahjaverolaki 1 § 1 mom sekä 18 § 1 ja 3 mom
Ennakkoratkaisu. Äänestys 2–1

Asian ovat ratkaisseet ylituomari Mikko Pikkujämsä sekä hallinto-oikeustuomarit Jari Kostilainen ja Jani Taskila

(eri mieltä). Asian esittelijä Jani Taskila

Eri mieltä ollut jäsen katsoi, että perintö- ja lahjaverolain 18 §:n 3 momentti ei tullut asiassa sovellettavaksi. Hän totesi perusteluinaan muun muassa, että perintö- ja lahjaverolakia säädettyä lain 18 §:n 3 momenttia on lähtökohtaisesti arvioitava tarkoitettua sovellettavaksi tavonomaisten yksityisoikeudellisten kauppa- ja vaihtosopimusten yhteydessä, joista suunniteltu järjestely poikkeaa sen osapuolten näkökulmasta oikeusvaikutuksiltaan olennaisesti. Valittajan järjestelyssä muille B Oy:n osakkaille antaman edun arvoa ei myöskään voida määrittää säännöksen sanamuodon mukaisesti vaihtosopimuksessa sovitun vastikkeen ja käyvän hinnan eron mukaan laskettuna.

Toukokuu

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

13.5.2020 20/0211/2

Diaarinumerot: 01795/18/7305 ja
00346/20/7305

ELY-keskus ei ollut myöntänyt A:lle Tenojoen vesistön kalastussäännön (jäljempänä kalastussääntö) 4 §:n 1 kohdassa tarkoitettua Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvan ja kalastuslain 4 §:n 1 momentin 10 kohdassa tarkoitettua kalastusoikeuden omaavan henkilön kalastuslupaa (yleinen paikkakuntalaislupa) kalastuskaudelle 2018. Asiassa oli riidatonta, että A:ta ei kalastuskauden 2018 osalta voitu pitää kalastussäännön 2 §:n 1 momentin 1 tai 3 kohdassa ja kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain (jäljempänä voimaansaattamislaki) 9 §:ssä tarkoitettua tavalla Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvana henkilönä, koska hän ei ollut tosiasiallisesti asunut Utsjoella voimaansaattamislain 9 §:ssä säädettyä seitsemää kuukautta kalastuskautta 2018 edeltävän vuoden aikana. Hänellä ei tämän vuoksi ollut lähtökohtaisesti oikeutta saada yleistä paikkakuntalaislupaa siihen liittyvine oikeuksineen.

Valituksen mukaan A oli saamelainen ja hänellä oli isänsä ennakkoperintönä antama kalastusoikeus Tenojoelle, jotta hän voisi harjoittaa verkkokalastusta Tenojoessa ja sen sivuvesistöissä. A:n kotikunta oli Utsjoki, mutta hän työskenteli kuitenkin muualla ja matkusti paljon ulkoilla edustustehtäviensä vuoksi. Luvan epäminen esti valituksen mukaan A:ta harjoittamasta perinteistä saamelaisesta kalastuksesta.

Valituksen johdosta asiassa oli ratkaistavana kysymys siitä, estikö kalastussäännön ja voimaansaattamis-

lain säännöksiin perustuva valituksenalainen päätös ja sen mukainen kalastuslupan epäminen A:ta harjoittamasta kulttuuriaan Suomen perustuslain 17 §:n 3 momentin ja Suomea sitovan kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen (jäljempänä KP-sopimus) 27 artiklan vastaisesti. Asiassa tuli tällöin arvioitavaksi erityisesti se seikka, voitiinko saamelaisen oikeutta harjoittaa omaan kulttuuriin liittyvää kalastusta rajata asuinpaikkaperusteisesti siten, että muualla kuin voimaansaattamislain 9 §:ssä tarkoitetulla alueella asuvien saamelaisten oikeus kalastaa Tenojoella estettiin tai sitä vähintäänkin merkittävästi rajoitettiin edellä mainittujen kalastussäännön määräysten ja voimaansaattamislain säännösten nojalla.

Hallinto-oikeus totesi, että kalastus lohen ja taimenen nousualueilla on olennainen osa Suomen perustuslain 17 §:n 3 momentin saamelaisille turvaamaa oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kulttuuriaan. Myös KP-sopimuksen 27 artiklan on valvontakäytännössä katsottu suojaavan alkuperäiskansojen oikeutta nauttia omasta kulttuuristaan. Koska voimaansaattamislain ja kalastussäännön säännöksistä johtuva asuinpaikkaperusteinen rajausta estää muita kuin voimaansaattamislain 9 §:ssä määritellyin tavoin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvia saamelaisia harjoittamasta kulttuuriaan Tenojoella, aiheuttivat puheena olevat säännökset heikennyksiä saamelaisten kulttuurimuotoon liittyvän perinteisen kalastuksen harjoittamiseen. Saamelaisille kuuluva perustuslain ja ihmisoikeussopimuksen suojaa nauttiva kalastusoikeus ei kuitenkaan ole rajoittamaton. Myös saamelaisten kalastusoikeutta voidaan rajoittaa vaelluskalakantojen turvaamiseksi. Oikeuksien rajoittamiselle oli kuitenkin oltava perustuslakivaliokunnan mietinnössä hallituksen esityksestä perustuslakien perusoikeussäädösten muuttamisesta (PeVM 25/1994) mainitut edellytykset, kuten perustuminen lakiin, painava yhteiskunnallinen tarve ja suhteellisuusvaatimus. Rajoitusten oli myös oltava tarkkarajaisia ja riittävän täsmällisesti määritettyjä.

Voimaansaattamislaisissa ja kalastussäännössä omaksuttu sääntely perustuu asuinpaikkaperiaatteeseen, mikä tarkoittaa sitä, että kalastusrajoitukset kohdentuvat eri tavalla kalastusoikeuden haltijaan riippuen siitä, missä tämä asuu. Vakinaisen asuinpaikan perusteella määräytyy oikeus paikkakuntalaislupan ostamiseen, ja vain yleisen paikkakuntalaislupan lunastaneella kalastusoikeuden haltijalla on mahdollisuus käyttää kaikkia Tenojoen kalastussäännössä sallittuja pyyntimenetelmiä eli myös perinteisiä verkkopyydyksiä. Muualla asuvat kalastajat voivat lunastaa vuorokauden voimassa olevia vene- ja rantakalastuslupa, joiden määrä on kiintiöity ja jaettu maiden kesken. Tämä koskee myös niitä muualla asuvia saamelaisia, jotka ovat saaneet kalastusoikeutensa suoraan perintönä Tenojoen jokilaaksoissa asuvilta. Tämä merkitsee sitä, että muualla

asuvalla saamelaisella ei ole mahdollisuutta perinteisten pyydysten käyttöön, mikä osaltaan kaventaa saamelaiskulttuurin harjoittamismahdollisuuksia.

Perustuslain 17 §:n 3 momentissa turvattua saamelaisille kuuluvaa oikeutta omaan kulttuuriin ei ole sidottu saamelaisen asuinpaikkaan. Myöskään KP-sopimuksen 27 artiklan mukainen oikeus kulttuurista nauttimiseen ei ole asuinpaikkasidonnainen. Vaikka perustuslain 17 §:n 3 momenttiin perustuva oikeus harjoittaa omaan kulttuuriin liittyvää kalastusta ei ole asuinpaikkasidonnainen, on myös perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella kuitenkin säädetty kalastukseen ja metsästyksen asuinpaikkasidonnaisia rajauksia. Hallinto-oikeus katsoi tämän ilmentävän sitä, että myös asuinpaikkaan perustuvat rajaukset ovat mahdollisia hyväksyttävien ja painavien syiden sitä edellyttäessä.

Hallinto-oikeus totesi asiaa koskevien lainvalmisteluaineistojen perusteella, että rajoitusten kohdentaminen eri tavoin liittyi moniin erilaisiin, osin eri suuntaan vaikuttaviin näkökohtiin, kuten Tenojokilaaksossa asuvien saamelaisten oikeuksien turvaamiseen, yhdenvertaisuuteen, kiinteistönomistajien oikeuksien suojaamiseen ja kalakantojen suojeluun. Viime kädessä kaikissa kalastusrajoituksissa oli kuitenkin kysymys jonkin oikeuden rajoittamisesta, joita ei kaikissa tilanteissa voitu pitää vähäisinä.

Hallinto-oikeus totesi, että Suomen ja Norjan välisen Tenon kalastussopimuksen tavoitteena on ollut sopimukseen sisältyvin kalastuksensääntelyn keinoin elvyttää Tenojoen vesistön lohikantojen heikoksi todettu tila. Tähän on pyritty erityisellä kalastuslupajärjestelmällä. Hallinto-oikeus katsoi, että omaksutusta järjestelmästä johtuvien rajoitusten oli katsottava palvelevan yleistä etua eli lohikantojen elvyttämistä, suojelua ja niiden käytön saattamista kestäväälle pohjalle sekä osaltaan tukevan paikallisväestön lohenkalastukseen liittyvää elinkeinoa sekä toisaalta paikallisväestöön kuuluvien saamelaisten kulttuuriperinteeseen olennaisella tavalla kuuluvien pyyntimuotojen käyttöä vastedes.

Hallinto-oikeus edelleen totesi, että A:lla oli asuinpaikastaan riippumatta mahdollisuus kalastaa Tenojoella lunastamalla kalastussäännön 4 §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitettu vene- ja/tai rantakalastuslupa. Hänellä oli mahdollisuus saada lupa vene- tai rantakalastukseen kalastussäännön 5 §:n 4 momentin perusteella niin sanottu erityiskiintiölupana, joka oikeuttaa muun muassa pidempään kalastusvuorokauden rantakalastusluvassa ja venekalastukseen tietyn poikkeuksin ilman paikallista soutajaa. Mainitut luvat ovat kalliimpia kuin paikkakuntalaisen vapakalastuslupa, mutta ne mahdollistavat vapakalastuksen, jonka merkitys on kasvanut saamelaisten perinteisten pyyntimuotojen vähentyessä. Vapakalastuksen perinteisten elinkeinojen nykyaikaisena soveltamismuotona onkin katsottu kuuluvan ihmisoikeuskomitean ja perustuslaki-

valiokunnan taholta saamelaiskulttuuriin (PeVL 1/2016 vp ja PeVL 38/2004 vp sekä Länsman ja muut v. Suomi 511/1992). Voimaansaattamislain 13 §:ssä tarkoitetun paikallisen seurantarhman tehtävänä on omalta osaltaan arvioida sopimuksen ja erityisesti kalastussäännön vaikutuksia kalastukseen, alueen elinkeinoille ja saamelaisen pyyntikulttuurin edellytyksille. Lisäksi on huomioitava, että kalastussääntö ja sen rajoitukset ovat voimassa määräjän kerrallaan ja että rajoituksia voidaan sopimuksen 6 ja 7 artiklan nojalla mukauttaa lievemmiksi kalakantojen tilan niin salliessa. Näin ollen ja ottaen huomioon, että A:lla oli vapakalastuksen muodossa edelleen mahdollisuus harjoittaa kulttuuriinsa kuuluvaa kalastusta myös ulkopaikkakuntalaisena, hallinto-oikeus katsoi, että valituksenalaisesta päätöksestä johtuvia kalastusrajoituksia hänen kulttuurin harjoittamiseensa ei voitu pitää suhteettomina.

Kalastusrajoitusten keskeiset perusteet liittyvät perustuslain 20 §:n vastuuta ympäristöstä koskevien velvoitteiden konkretisoimiseen. Kalastussäännöksen kalastuslupaa koskevat määräykset ovat tarkkarajaisia ja täsmällisesti määritettyjä. Vakinaisen asuinpaikan voitiin hallituksen esityksessä (239/2016 vp) todetuina tavoin katsoa tässä tapauksessa muodostavan hyväksyttävän perusteen sille, että pyyntimuotoja koskevat rajoitukset ovat lievempiä paikkakunnalla asuville henkilöille, joiden normaaliin elinpiiriin Tenojoen kalastus liittyy kiinteästi.

Asiassa sovellettavana olevaan lainsäädäntöön kytkeytyviä ympäristövastuuseen ja lohensuojeluun olennaisesti liittyviä näkökohtia on pidettävä merkityksellisinä erityisesti saamelaisten kalastuskulttuurin ylläpitämiseksi myös tulevaisuudessa. Tätä on omiaan edistämään lohikantojen tilan saaminen kestävälle tasolle. Tähän nähden ja ottaen huomioon muut ratkaisusta tarkemmin ilmenevät seikat hallinto-oikeus katsoi asiassa tehdyn kokonaisharkinnan perusteella, että tässä tapauksessa perusoikeuden rajoituksena olevalle asuinpaikkaperusteiselle kalastusoikeudelle oli olemassa perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävä peruste ja painava yhteiskunnallinen tarve. Perusoikeuksien yleisten rajoitusedellytysten vaatimusten katsottiin täyttyvän asiassa.

Hallinto-oikeus hylkäsi A:n valituksen katsoen, että ELY-keskuksen päätös ei ollut Suomen perustuslain 17 §:n 3 momentissa säädetyn saamelaiskulttuurin suojan ja KP-sopimuksen 27 artiklan vastainen.

Kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus 27 artikla

Suomen perustuslaki 17 § 3 mom ja 20 §

Kalastuslaki 4 § 1 mom kohta 10

Laki kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta 8 § 1 mom ja 9 §

Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista 26 § 1 mom

Hallintolainkäyttölaki 21 § 1 mom, 25 § 2 mom ja 51 § 2 mom

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 126 § 2 mom

Tenojoen vesistön kalastussääntö 1 § 1 mom, 2 § 1 mom kohdat 1-4, 4 § ja 5 §:n 4 mom

Hallituksen esitys eduskunnalle kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laeiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja kalastuslain muuttamisesta (HE 239/2016 vp)

Perustuslakivaliokunnan lausunto (PeVL 5/2017 vp) hallituksen esityksestä (HE 239/2016 vp) eduskunnalle kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laeiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta sekä kalastuslain muuttamisesta

Perustuslakivaliokunnan mietintö hallituksen esityksestä perustuslakien perusoikeussäädösten muuttamisesta (PeVM 25/1994)

Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö (MmVM 2/2017 vp) hallituksen esityksestä (HE 239/2016 vp) eduskunnalle kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laeiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta sekä kalastuslain muuttamisesta

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeustuomarit Marja-Riitta Tuisku ja Renne Pulkkinen (t) sekä asessori Anna-Leena Kiviniemi. Asian esittelijä Anna-Leena Kiviniemi.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

14.5.2020 20/0222/2

Diaarinumero: 00695/19/8111

Valittaja omisti puolet Lapin maakunnassa X:n kunnassa sijaitsevasta kiinteistöstä. Kiinteistön maapohjan kokonaispinta-ala oli 153,62 hehtaaria. Kiinteistöstä oli kaivospiiritoimituksessa lunastettu käyttöoikeus 35,384 hehtaarin laajuiseen alueeseen. Käyttöoikeus oikeutti kaivospiirin haltijan hyödyntämään alueella olevan malmin ja käyttämään aluetta muihin kaivoslaissa mainittuihin tarkoituksiin. Ennen kaivospiirin perustamista aluetta oli pidetty kiinteistöverotuksessa kiinteistöverosta vapaana met-sänä. Toimitetussa kiinteistöverotuksessa kysymyksessä olevan kaivostoiminnan käytössä olevan kiinteistön osan aluehinnaksi oli katsottu Verohallinnon rakennusmaan las-kentaperusteista antaman päätöksen mukainen rakennus-

maan vähimmäisarvo 1 euro neliömetriltä. Verotusarvo oli laskettu niin sanotun tavoitearvon perusteella, joka on 75 prosenttia aluehinnasta. Alueen verotusarvoksi oli näin ollen muodostunut 7 500 euroa hehtaarilta. Ratkaistavana hallinto-oikeudessa oli muun ohessa se, oliko alueen verotusarvo vahvistettu sen käypää arvoa suuremmaksi.

Hallinto-oikeus katsoi, että yleisesti tunnettuna seikkana voidaan pitää sitä, että Verohallinnon rakennusmaan verotusarvon laskentaperusteista antaman päätöksen mukaiseen rakennusmaan vähimmäisarvoon perustuva arvo on huomattavasti korkeampi kuin metsämaan hinta keskimäärin Lapin maakunnassa. Kiinteistöön kohdistuva ulkopuoliselle kuuluva kaivosoikeus huomioon ottaen kiinteistön arvoa omistajan hallussa tai siitä todennäköisesti saatavissa olevaa luovutushintaa ei ollut pidettävä ainakaan olennaisesti metsämaan hintaan perustuvaa arvoa korkeampana. Kun rakennusmaan laskentaperustein määritetty verotusarvo oli siten ilmeisesti johtanut selvästi alueen käypää arvoa korkeampaan arvostukseen, hallinto-oikeus katsoi, että alueen verotusarvoa ei olisi tullut vahvistaa sen mukaisesti. Kun valittaja ei ollut esittänyt nimenomaista vaatimusta verotusarvon vahvistamisesta mihinkään tiettyyn arvoon eikä valituksessa ollut muutoinkaan esitetty riittäviä tietoja arvon määrittämiseksi, hallinto-oikeus ei ottanut välittömästi ratkaistavakseen, miten valittajan kiinteistöverotus oli toimitettava, vaan palautti asian Verohallinnolle.

Verovuosi 2017

Kiinteistöverolaki 15 §

Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 29 § 1 mom ja 4 mom sekä 32 §

Asian ovat ratkaisseet ylituomari Mikko Pikkujämsä sekä hallinto-oikeustuomarit Jari Kostilainen ja Jani Taskila. Asian esittelijä Jani Taskila.

Maaliskuu

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

18.3.2020 20/0099/1

Diaarinumerot: 01589/19/4111,
01590/19/4111, 01591/19/4111,
01592/19/4111, 01593/19/4111,
01594/19/4111, 01595/19/4111 ja
01596/19/4111

Tekninen lupajaos oli hylännyt tuulivoimayhtiön hakemukset saada poiketa tuulivoimapuiston osayleiskaavan tuulivoimaloiden kokonaiskorkeutta, tuulivoimaloiden kokonaiskorkeutta merenpinnasta, tuulivoimapuiston kokonaistehoa ja tuulivoimaloille osayleiskaavassa osoitetun alueen rajaa koskevista kaavamääräyksistä. Hallinto-oikeus jätti tutkimatta muutoksenhakijan valituksen kahdeksan tuulivoimalan rakentamista koskevista poikkeamispäätöksistä.

Asiassa oli hallinto-oikeudessa kysymys siitä, miten osayleiskaava-alueen maanomistajan, joka myös omisti osan tuulivoimaloiden rakennuspaikkoina käytettävistä maa-alueista, valitusoikeutta ja oikeussuojan tarvetta oli arvioitava tilanteessa, jossa kielteiset poikkeamispäätökset johtivat haetun rakentamisen epäämiseen alueella. Asiassa oli erityisesti arvioitavana, merkitsikö maankäyttö- ja rakennuslain 193 §:n sanamuoto sitä, että valitusoikeus kielteisestä poikkeamispäätöksestä olisi myös muilla kuin rakennushankkeeseen ryhtyvällä luvanhakijalla. Hallinto-oikeus totesi, ettei päätöksillä ole muutoksenhakijaan nähden sellaisia suoranaisia oikeudellisia vaikutuksia, joiden suojaamiseksi maankäyttö- ja rakennuslain 193 §:ssä tarkoitettu valitusoikeus oli säädetty. Haetun rakentamisen estyessä myöskään muutoksenhakijan oikeussuojan tarve ei puoltanut valitusoikeuden hyväksymistä, joten muutoksenhakijalla ei ollut mainitun 193 §:n sanamuodosta huolimatta asiassa valitusoikeutta.

Asiassa luvanhakijana ollut tuulivoimayhtiö ei ollut haakenut muutosta kielteisiin poikkeamispäätöksiin.

Maankäyttö- ja rakennuslaki 193 §

Hallintolainkäyttölaki 51 § 2 momentti

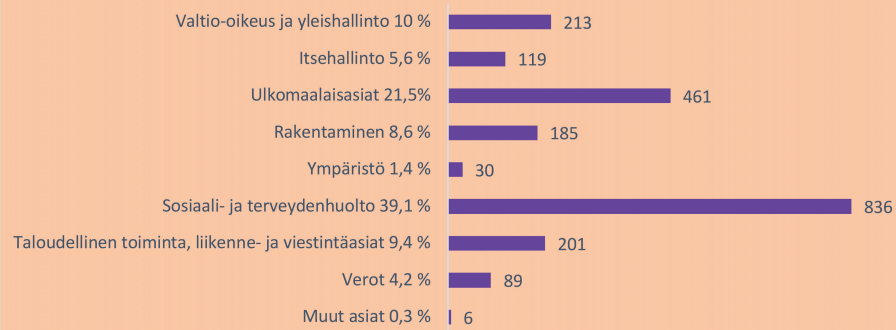
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 126 § 2 momentti

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeustuomarit Martti Rautio, Kaisa Hiltunen (t) ja Anni Kontturi.

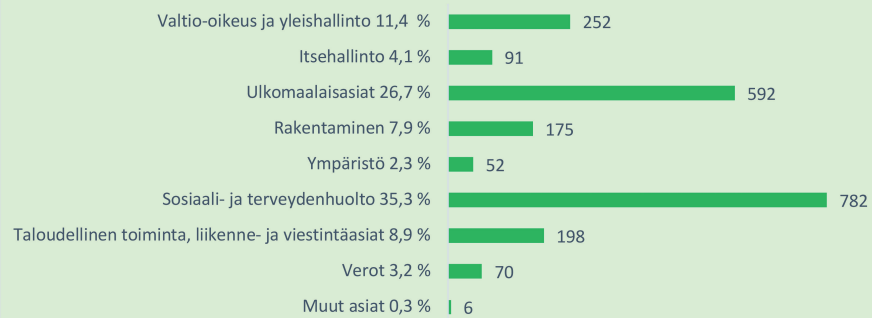
Asian esittelijä Anni Kontturi.

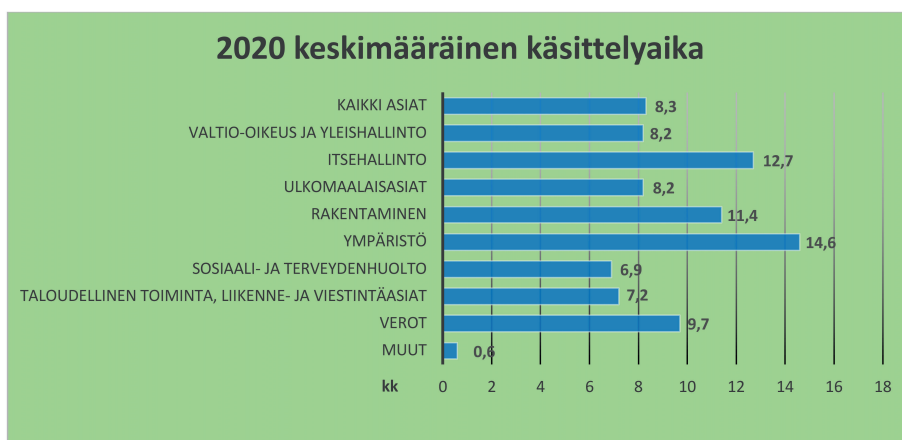
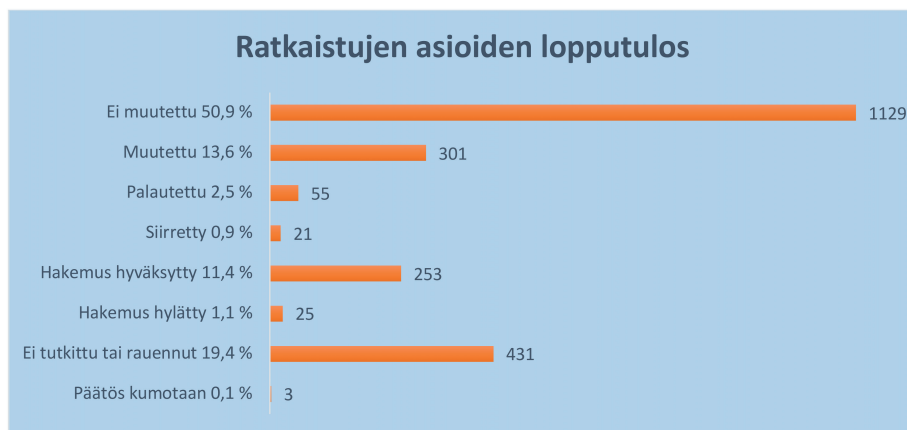
Tilastotietoja

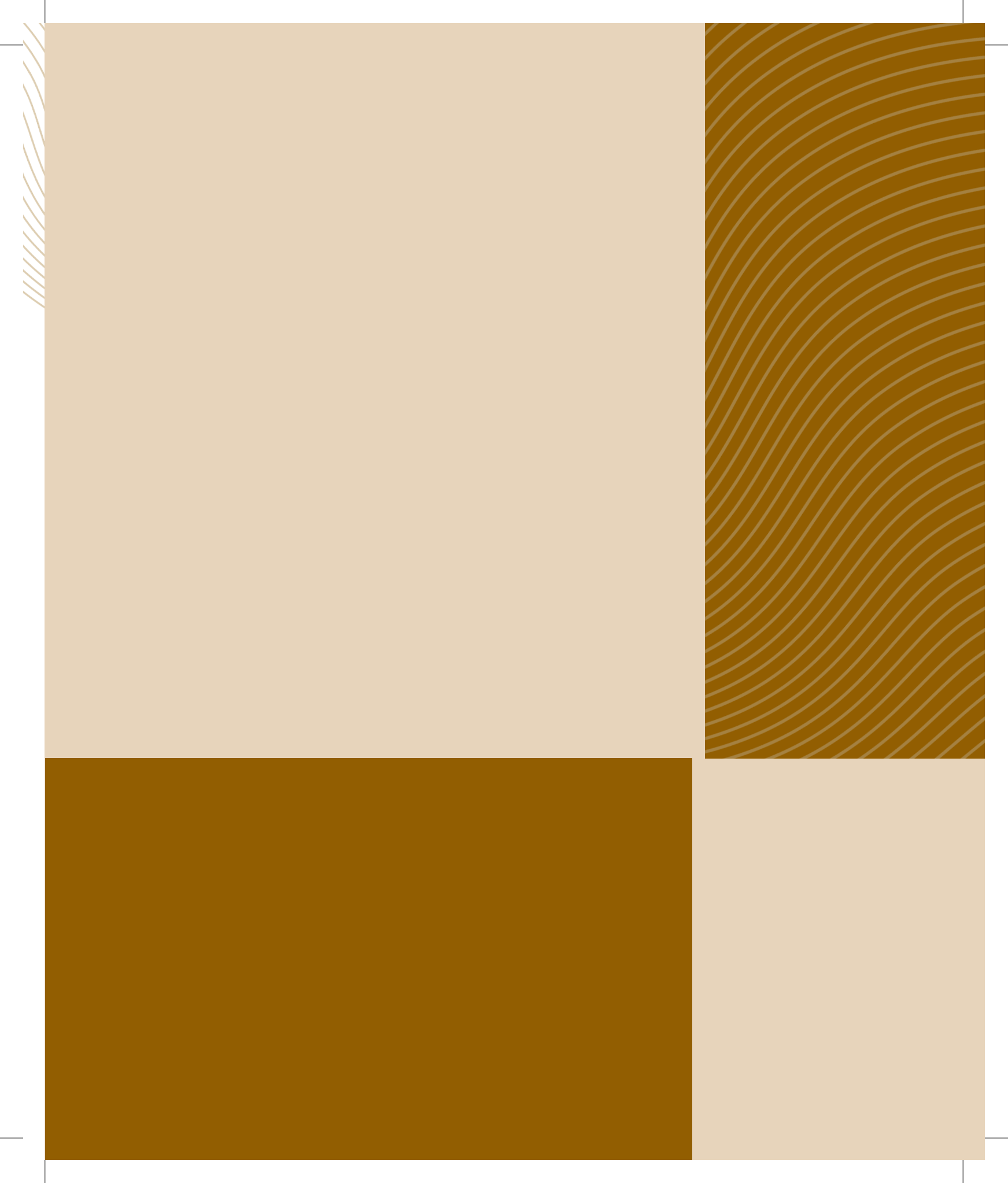
2020 saapui 2 140 asiaa

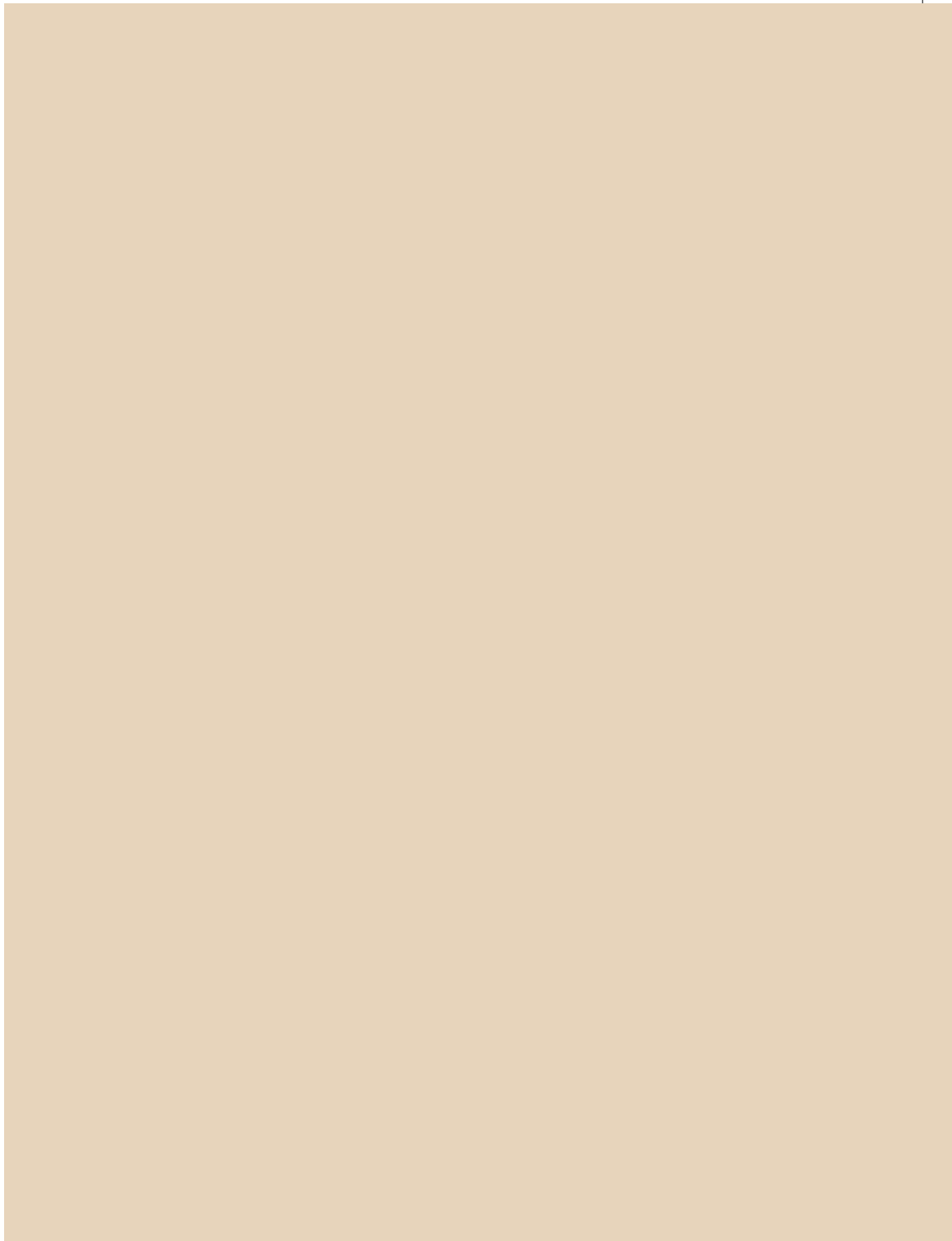
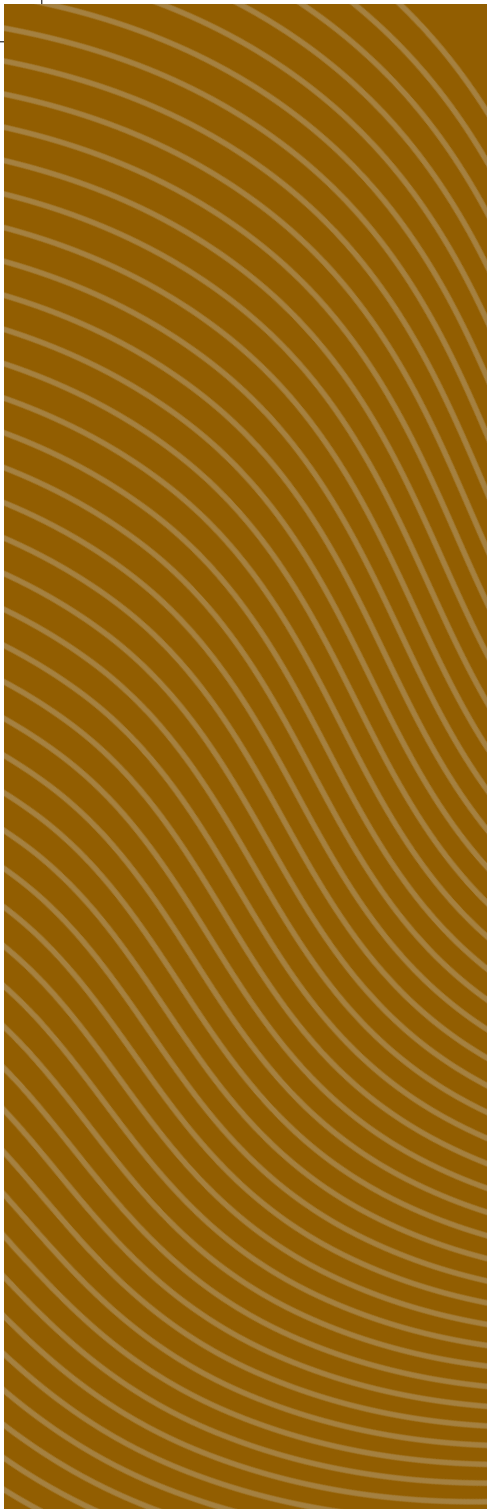

2020 ratkaistiin 2 218 asiaa

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS
Isokatu 4, 90101 Oulu,
Puhelin 029 564 2800 Telefax 029 564 2841
Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Internet: www.oikeus.fi/hao/pohjois-suomi

